

Opravična št.:

Up-426/15

ECLI:

ECLI:SI:USRS:2017:Up.426.15

Akt:

Ustavna pritožba zoper sodbo Vrhovnega sodišča št. I Ips 22453/2010 z dne 19. 2. 2015 v zvezi s sodbo Višjega sodišča v Ljubljani št. II Kp 22453/2010 z dne 9. 10. 2013 in s sodbo Okrajnega sodišča v Krškem št. I K 22453/2010 z dne 16. 11. 2012

Izrek:

Ustavna pritožba zoper sodbo Vrhovnega sodišča št. I Ips 22453/2010 z dne 19. 2. 2015 v zvezi s sodbo Višjega sodišča v Ljubljani št. II Kp 22453/2010 z dne 9. 10. 2013 in s sodbo Okrajnega sodišča v Krškem št. I K 22453/2010 z dne 16. 11. 2012 se ne sprejme.

Evidenčni stavek:

Ustavno sodišče ustavne pritožbe ni sprejelo v obravnavo, ker niso izpolnjeni pogoji iz drugega odstavka 55.b člena Zakona o Ustavnem sodišču.

Geslo:

1.5.51.2.2 - Ustavno sodstvo - Odločbe - Vrste odločitev Ustavnega sodišča - V postopku odločanja o ustavni pritožbi - Nesprejem, ker očitno ni kršitve ustavnih pravic.

1.4.10.6 - Ustavno sodstvo - Postopek - Vmesni postopki - Izločitev sodnika.

1.5.5.2 - Ustavno sodstvo - Odločbe - Ločena mnenja članov - Odklonilna mnenja.

Pravna podlaga:

Člen 55.b.2, Zakon o Ustavnem sodišču [ZUstS]

Opomba:**Dokument v PDF obliki:**

 [Up-426-15.pdf](#)

 [Up-426-15 - Odklonilno LM DDr. Jakliča.pdf](#)

Polno besedilo:

Up-426/15-12

27. 10. 2017

SKLEP

Ustavno sodišče je v postopku za preizkus ustavne pritožbe, ki jo je vložila Zvonka Bregar, Krško, na seji senata 18. septembra 2017 in v postopku po tretjem odstavku 55.c člena Zakona o Ustavnem sodišču (Uradni list RS, št. 64/07 – uradno prečiščeno besedilo in 109/12)

sklenilo:

Ustavna pritožba zoper sodbo Vrhovnega sodišča št. I Ips 22453/2010 z dne 19. 2. 2015 v zvezi s sodbo Višjega sodišča v Ljubljani št. II Kp 22453/2010 z dne 9. 10. 2013 in s sodbo Okrajnega sodišča v Krškem št. I K 22453/2010 z dne 16. 11. 2012 se ne sprejme.

OBRAZLOŽITEV

A.

1. Pritožnica je bila v ponovljenem postopku s sodbo Okrajnega sodišča v Krškem na podlagi zasebne tožbe obsojena zaradi petih kaznivih dejanj razžalitve po prvem odstavku 169. člena Kazenskega zakonika (Uradni list RS, št. 95/04 – uradno prečiščeno besedilo – KZ) in zaradi enega kaznivega dejanja poškodovanja tuje stvari po prvem odstavku 220. člena Kazenskega zakonika (Uradni list RS, št. 50/12 – uradno prečiščeno besedilo – v nadaljevanju KZ-1). Izrečena ji je bila pogojna obsodba, v kateri ji je bila določena enotna kazen šestih mesecev zapora z dveletno preizkusno dobo. Z isto sodbo je bila zoper pritožnico zavrnjena zasebna tožba zaradi dveh kaznivih dejanj lahke telesne poškodbe po prvem odstavku 122. člena KZ-1. Višje sodišče v Ljubljani je obsodilno sodbo zoper pritožnico spremenilo tako, da jo je oprostilo enega kaznivega dejanja in ji določilo nižjo enotno kazen (tj. tri mesece zapora) v obliki pogojne obsodbe. V preostalem je Višje sodišče pritožbo zavrnilo kot neutemeljeno. Vrhovno sodišče je zahtevo za varstvo zakonitosti zavrnilo kot neutemeljeno.

2. Pritožnica zatrjuje kršitev pravic iz 22., 23. in 29. člena Ustave. V zvezi z zatrjevano kršitvijo prvega odstavka 23. člena Ustave izpostavlja objektivni vidik oziroma videz nepristranskosti. Pritožničin zagovornik naj bi obrazloženo predlagal prenos krajevne pristojnosti, Višje sodišče pa naj temu predlogu ne bi ugodilo. Pritožnica naj bi še večkrat neuspešno predlagala prenos krajevne pristojnosti, ker naj bi ji nekdanji okrožni sodnik sodišča v Krškem zaupal, da na tem sodišču ne bo deležna poštenega sojenja. Pritožničin nekdanji mož (sodnik Marko Bregar) in njegov prijatelj, odvetnik Drago Šribar, naj bi namreč zoper pritožnico sprožila več kot 30 postopkov na sodišču v Krškem in Sevnici. Odvetnik Šribar naj bi v teh postopkih nastopal v vlogi pooblaščenca nasprotne stranke ali zasebnega tožilca. Pritožnica naj bi bila tudi večkrat priča druženju njenega nekdanjega moža, odvetnika Šribarja ter različnih sodnikov in tožilcev. Enkrat naj bi bil omenjeni odvetnik tudi v družbi šestih sodnic v baru, vključno s tremi sodnicami, ki naj bi sodile v postopkih zoper pritožnico. Da naj bi bila pritožnici kršena pravica do nepristranskega sodnika, naj bi izhajalo tudi iz zavrnitve zahteve za izločitev sodnice. Ponovni predlog naj bi zavrgla sama sodnica. Pritožnica naj s svojim predlogom ne bi uspela, medtem ko naj bi zasebni tožilec s predlogom za izločitev sodnice Edite Fabjan uspel.

3. Sodnica naj ne bi upoštevala dokazov, ki naj bi jih predlagala pritožnica, vključno z izvedenskim mnenjem medicinske stroke, pričami ter pritožničinim lastnim zagovorom. Tožilstvo naj bi v tem postopku odstopilo od kazenskega pregona vseh kaznivih dejanj, ker naj bi priče različno izpovedovale in naj bi se njihove izpovedi spreminjale. Vendar naj bi bila pritožnica kljub temu obsojena, ker naj sodišče njihove neverodostojnosti ne bi upoštevalo in naj bi svojo sodbo

oprlo na njihove (neverodostojne) izjave, čeprav naj bi pritožnica v postopku izkazala, da priče in oškodovanec različno izpovedujejo in da se njihove izpovedi spreminjajo, kar naj bi kazalo na prilagajanje zgodbe. Višje sodišče naj bi kljub temu odločilo, da razlike v podrobnostih niso pomembne. Sodnica naj ne bi dovolila rekonstrukcije, ki naj bi po pritožničinem mnenju dokazala, da dogodki niso mogli potekati tako, kot naj bi izpovedovali zasebni tožilec in člani njegove družine.

4. Pritožnica se tudi ne strinja s stališčem Vrhovnega sodišča, da pomeni primerjava izpovedb prič iz prvega in drugega postopka zatrjevanje nedovoljenega razloga izpodbijanja dejanskega stanja. Okrajno sodišče bi po njenem stališču moralo ugotavljati dejansko stanje, pa ga naj ne bi. Sodba naj ne bi bila razumna, logična in pravična. V novem postopku naj bi pooblaščenec zasebnega tožilca predložil nov dokaz, tj. seznam žaljivk brez datuma, in zatrjeval, da naj bi mu zasebni tožilec ta dokaz predložil že leta 2007, iz zapisnika glavne obravnave z dne 22. 8. 2012 pa naj bi bilo razvidno, da naj bi bil ta dokaz vložen v spis šele na tem naroku, da pa naj bi zasebni tožilec to predložil odvetniku dan ali dva pred tem. Pritožnica trdi, da je zasebni tožilec ta seznam predložil za potrebe ponovnega sojenja, po tem, ko naj bi Višje sodišče kot nezakonite izločilo avdio-vizualne posnetke, saj naj bi bili v seznamu skoraj dobesedni prepisi iz teh posnetkov. Zato naj tudi ta seznam ne bi smel biti dopusten dokaz. Poleg tega pritožnica zatrjuje, da je seznam nastal kasneje in ne že leta 2007.

5. Pritožnica zatrjuje kršitev pravice do nepristranskega sodišča tudi zaradi odmere stroškov postopka. Zatrjuje tudi kršitev enakega varstva pravic (22. člen Ustave) in pravnih jamstev v kazenskem postopku (29. člen Ustave), ker naj bi bila zasebna tožba za dogodek dne 22. 10. 2007 vložena en dan prepozno in naj nobena izmed sodnic kljub pritožničinemu opozorilu tega ne bi upoštevala. Poleg tega naj bi pritožnica zoper zasebnega tožilca vložila nasprotno tožbo, ki naj bi se "izgubila" in naj bi jo sodišče "našlo" šele po vloženi nadzorstveni pritožbi. Okrajno sodišče naj bi nasprotno tožbo zavrglo, po pritožbi pa naj bi jo Višje sodišče dovolilo kot dokaz. Sodnica naj navedb iz tega dokaza ne bi tehtala. V zvezi s kaznivim dejanjem pod točko 1.2 pritožnica zatrjuje, da nihče ni znal ponoviti, katere žaljivke naj bi mu izrekla, niti naj se tega zaradi oškodovančevega vedenja ne bi spominjala pritožnica sama. Glede kaznivega dejanja pod točko 1.3 pritožnica trdi, da ni izrekla očitanih besed. To naj bi dokazoval tudi (sicer nezakonit) posnetek.

6. Pritožnica nadalje zatrjuje, da glede kaznivega dejanja pod točko 1.5 ni izrekla besede "prasec" in da je zasebno tožbo za to kaznivo dejanje pooblaščenec zasebnega tožilca prinesel neposredno na glavno obravnavo, sodišče pa jo je dobilo dva dni prej. Zato naj bi ji bila kršena pravica iz prve alineje 29. člena Ustave, tj. pravica, da ima primeren čas in možnost za obrambo. Višje sodišče naj bi zavrnilo njeno pritožbo v zvezi s tem in naj bi odločilo, da se sodišče ni oprlo na ta zapis. Pritožnica meni, da se je sodišče pri odločitvi dejansko oprlo na ta zapis, saj naj dejstva ne bi izhajala iz drugih dokazov. V zvezi s tem naj tudi ne bi bilo jasno, na katere dokaze naj bi se sodba oprla. V zvezi s kaznivim dejanjem pod točko 1.6 pa pritožnica navaja, da je priča Bernardka Naraglav med pričanjem z gibom noge pokazala, kako je pritožnica brcnila psa in zasebnega tožilca, vendar naj tak gib ne bi bil mogoč, niti naj ga sodnica ne bi mogla videti, ker naj bi ga priča izvedla za pultom, pritožničini odvetnik pa naj bi le s težavo dosegel, da se je ta gib zapisal v zapisnik. Čeprav naj bi bilo kaznivo dejanje dokazano na podlagi prič, naj iz izvedenskega mnenja ne bi izhajalo, priča Rok Naraglav pa naj ne bi bil prisoten ob izvršitvi kaznivega dejanja. Poleg tega naj bi priči izpovedali različno glede (ne)mirnosti spanca psa.

Število brč naj bi skozi kazenski postopek naraščalo, glede na širino pločnika pa naj bi bil tak način izvršitve kaznivega dejanja tudi fizično nemogoč. Pritožnica še navaja, da je sodnica datum poškodbe označila za pomoto, ker naj se ne bi ujemal z zgodbo zasebnega tožilca. Izzivanja zasebnega tožilca in njegove družine naj ne bi razumela kot kaznivo dejanje. Pritožničnih dokazov naj ne bi upoštevala in tehtala ter naj bi bila prepričana, da sta zasebni tožilec in njegova žena bolj verodostojna kot pritožnica in soobdolženec.

7. Med kazenskim postopkom je predsednik Okrajnega sodišča v Krškem zavrnil pritožnično zahtevo za izločitev sodnice. Svojo odločitev je utemeljil na dejstvu, da pritožničin nekdanji mož nima nobene vloge v obravnavanem kazenskem postopku in da sodnica nima nobene povezave z njim, poleg tega naj bi bila oba sodnika, ki naj bi delo opravljala v skladu z zakoni, nadzoruje pa ju lahko instanca. Ponovni predlog za izločitev je v skladu s petim odstavkom 42. člena Zakona o kazenskem postopku (Uradni list RS, št. 32/12 – uradno prečiščeno besedilo, 47/13 in 87/14 – v nadaljevanju ZKP) zavrgla sodnica. Višje sodišče je obrazloženo odgovorilo na pritožnične očitke v pritožbi v zvezi z odmero stroškov, na predlog za prenos krajevne pristojnosti pa ni izrecno odgovorilo, je pa odločilo, da v kolikor na kakšno pritožbeno navedbo ni odgovorilo, velja, da je nepomembna, ker se ne dotika odločilnih dejstev ali ker je že sodišče prve stopnje dalo zadovoljive odgovore ali pa je postala brezpredmetna glede na oprostilni del te sodbe. Vrhovno sodišče je predlog za prenos krajevne pristojnosti v morebitnem ponovnem sojenju zaznalo, obrazloženo se je opredelilo do očitka v zvezi z odmero stroškov in do zatrjevane kršitve pravice do nepristranskega sodišča. Odločilo je, da so navedbe v zvezi s tem neutemeljene. Na navedbe o povezavi pritožničinega moža s sodniki tega sodišča naj bi odgovorilo že Višje sodišče v Ljubljani pri odločanju o dveh predlogih obrambe za prenos krajevne pristojnosti. Sodišče naj bi pravilno pojasnilo, da obramba ni navedla konkretnih okoliščin, ki bi kazale na zatrjevane zveze med sodniki krajevno pristojnega sodišča in obsojenkinim nekdanjim možem ter pooblaščenecem zasebnega tožilca. Zgolj dejstvo, da je obsojenkin nekdanji mož sodnik drugega sodišča (Okrajnega sodišča v Brežicah), ki tako kot krajevno pristojno sodišče sodi v območje Okrožnega sodišča v Krškem, pa naj ne bi mogla biti okoliščina, ki naj bi vzbujala dvom o nepristranskosti krajevno pristojnega sodišča.

B.

8. Ustavno sodišče pri preizkusu ustavne pritožbe ni upoštevalo navedb pritožnice v zvezi s prvotnim postopkom in postopkom na podlagi nasprotne tožbe, ker pritožnica aktov iz teh postopkov z ustavno pritožbo ne izpodbija.

9. Pritožnica zatrjuje kršitev pravice do nepristranskega sodišča iz prvega odstavka 23. člena Ustave, v skladu s katerim ima vsakdo pravico, da o njegovih pravicah in dolžnostih ter o obtožbah proti njemu brez nepotrebne odlašanja odloča neodvisno, nepristransko in z zakonom ustanovljeno sodišče. V skladu z ustaljeno ustavnosodno presojo nepristranskost pomeni, da tisti, ki odloča, ni zainteresiran za izid postopka ter je odprt za dokaze in predloge strank. Pri presoji, ali je bila posamezniku v postopku zagotovljena pravica do nepristranskega sodišča, se je v ustavnosodni presoji ustalilo stališče, da je nepristranskost sodišča treba ocenjevati po njenih učinkih. Iz pravice do nepristranskosti sojenja pa izhaja tudi zahteva, da sodišče pri ravnanju v konkretni zadevi ustvarja oziroma ohrani videz nepristranskosti (t. i. objektivni vidik nepristranskosti).[1] Pritožnica v ustavni pritožbi navaja oba vidika nepristranskosti. Pristranskost zatrjuje zaradi zavrnitve predloga za prenos krajevne pristojnosti sodišča, osebne povezanosti

sodnice s pritožničnim nekdanjim možem in njegovim prijateljem (tj. pooblaščenecem zasebnega tožilca), zavrnitve zahteve za izločitev sodnice ter nestrinjanja s sodno presojo dokazov.

10. Pritožnica je v kazenskem postopku vložila predlog za prenos krajevne pristojnosti, ki ga je sodišče zavrnilo, ker naj v predlogu navedene okoliščine ne bi dajale podlage, da so v skladu s prvim odstavkom 35. člena ZKP podani tehtni razlogi za prenos krajevne pristojnosti. Pritožnica naj bi v predlogu izražala zgolj subjektivni občutek, ki naj ga ne bi obrazložila. Tudi nov predlog za prenos krajevne pristojnosti je sodišče zavrnilo, ker naj bi pritožnica zatrjevala le subjektivni občutek pristranskosti in zaščite zasebnega tožilca, nestrinjanje z obsodilno sodbo oziroma razveljavitev sodbe v pritožbenem postopku pa naj ne bi predstavljalo okoliščine, ki naj bi vzbujala dvom o nepristranskosti sodišča. Med kazenskim postopkom je predsednik Okrajnega sodišča v Krškem zavrnil tudi pritožnično zahtevo za izločitev sodnice. Svojo odločitev je utemeljil s tem, da pritožničnik nekdanji mož nima nobene vloge v obravnavanem kazenskem postopku in da sodnica nima nobene povezave z njim, poleg tega naj bi bila oba sodnika, ki naj bi delo opravljala v skladu z zakoni, nadzoruje pa ju lahko instančno sodišče. Ponovni predlog za izločitev je bil v skladu s petim odstavkom 42. člena ZKP zavržen. V pritožbi zoper sodbo Okrajnega sodišča pritožničnik zagovornik ni uveljavljal kršitve pravice do nepristranskega sodišča zaradi osebnih povezav med pooblaščenecem zasebnega tožilca, pritožničnim nekdanjim možem in sodnico, ampak je zgolj podal predlog za prenos krajevne pristojnosti v primeru ponovnega sojenja, ki ga je obrazložil z osebno povezanostjo vpletenih oseb in pritožničnega moža, v pritožbi pa je kot samostojno kršitev zatrjeval tudi kršitev v zvezi z odmero stroškov postopka. Višje sodišče je obrazloženo odgovorilo na pritožnične očitke v zvezi z odmero stroškov. S tem, ko je odločilo, da če na kakšno pritožbeno navedbo ni odgovorilo, velja, da je nepomembna, ker se ne dotika odločilnih dejstev ali ker je že sodišče prve stopnje dalo zadovoljive odgovore ali pa je postala brezpredmetna glede na oprostilni del te sodbe, se je opredelilo tudi do predloga za prenos krajevne pristojnosti. Vrhovno sodišče je obrazloženo zavrnilo očitke v zvezi z odmero stroškov in kršitvijo pravice do nepristranskega sodišča v zahtevi za varstvo zakonitosti. Na navedbe o povezavi pritožničnega moža s sodniki tega sodišča naj bi odgovorilo že Višje sodišče pri odločanju o dveh predlogih obrambe za prenos krajevne pristojnosti. Sodišče naj bi pravilno pojasnilo, da obramba ni navedla konkretnih okoliščin, ki bi kazale na zatrjevane zveze med sodniki krajevno pristojnega sodišča in obsojenkinim nekdanjim možem ter pooblaščenecem zasebnega tožilca. Zgolj dejstvo, da je obsojenkin nekdanji mož sodnik drugega sodišča (Okrajnega sodišča v Brežicah), ki tako kot krajevno pristojno sodišče sodi v območje Okrožnega sodišča v Krškem, pa naj ne bi mogla biti okoliščina, ki naj bi vzbujala dvom o nepristranskosti krajevno pristojnega sodišča.

11. Stališču Vrhovnega sodišča glede kršitve pravice do nepristranskega sodišča ni mogoče odrekati razumne presoje in ni nezdržljivo z vidika pravice do nepristranskega sodišča. Smisel te zahteve je, naj pri sojenju ne sodelujejo osebe, pri katerih so podane okoliščine, ki vzbujajo upravičen dvom, da ne bodo mogle ravnati objektivno in nepristransko. Pritožnica ne navaja nobene takšne okoliščine. Zgolj to, da je v postopku sodelovala sodnica, zoper katero je pritožnica podala zahtevo za izločitev in predlog za prenos krajevne pristojnosti sodišča, ne da bi pritožnica ob tem izkazala obstoj konkretnih okoliščin, ki vzbujajo dvom o njeni nepristranskosti, še ne utemeljuje kršitve pravice do nepristranskega sojenja iz prvega odstavka 23. člena Ustave. Pritožnica večinoma zgolj pavšalno navaja, da so sodniki in sodnice Okrajnega sodišča osebno povezani s pritožničnim nekdanjim možem in njegovim prijateljem, pooblaščenecem zasebnega tožilca, ne da bi konkretno navedla, ali in kakšne povezave obstajajo med konkretnimi sodniki.

Pritožnica kot edino konkretno okoliščino za dvom o nepristranskosti sodišča navaja druženje sodnice Okrajnega sodišča s pooblaščenecem zasebnega tožilca 8. 10. 2014, ki pa naj bi glede na datume izpodbijanih sodb potekalo eno leto po pravnomočnem zaključku kazenskega postopka. Pritožnica ne navaja, da bi bila priča kakšnemu podobnemu stiku v času teka kazenskega postopka. Ostale okoliščine, ki jih pritožnica navaja kot razlog za pristranskost sodišča, pa pomenijo nestrinjanje s presojo dokazov in ugotovljenim dejanskim stanjem, zato pritožnica tudi z njimi ni izkazala obstoj okoliščin, ki bi vzbujale dvom o njegovi nepristranskosti, o poštenosti postopka ter kršitvi pravice iz prvega odstavka 23. člena Ustave.

12. Ustavno sodišče je zatrjevano kršitev, da je pritožnica zoper zasebnega tožilca vložila nasprotno tožbo, ki naj bi jo po pritožbi Višje sodišče dovolilo kot dokaz, vendar naj sodnica navedb iz tega dokaza ne bi tehtala, presojalo z vidika pravice iz 22. člena Ustave, katere sestavni del v skladu z ustaljeno ustavnosodno presojo je pravica stranke, da se v kontradiktornem postopku izjavi glede okoliščin, pomembnih za odločitev, ter poda svoja pravna naziranja. Obveznost sodišča, ki logično izhaja iz te pravice stranke, je, da se z navedbami strank seznanijo, prouči njihovo dopustnost in pravno relevantnost ter se do njih, če so dopustne in za odločitev pomembne, v obrazložitvi svoje odločbe opredeli. Ni sicer nujno, da je odgovor na navedbe stranke vedno izrecen, saj je v določenih primerih tudi iz drugih navedb v obrazložitvi razvidno, da se je sodišče seznanilo z argumenti stranke in da jih je obravnavalo.^[2]

13. Pritožnica te kršitve v pritožbi ni uveljavljala, v zahtevi za varstvo zakonitosti pa je zatrjevala, da izpodbijani sodbi nimata razlogov o dnevniku dogodkov, ki je v spisu št. K 71/2008 priložen kot nasprotna tožba št. IK 34377/2011 iz prvega postopka. Sodišče naj bi navedene listine sicer prebralo, vendar naj niti prvostopna sodba niti drugostopna sodba ne bi vsebovali razlogov v zvezi z vsebino teh listin. Okrajno sodišče je v soglasju s strankami prebralo tudi dokazni predlog obdolžencev z naslovom nasprotna zasebna kazenska tožba z dne 28. 4. 2008. Sodišče je tudi ugotovilo, da so odnosi med sosedi popolnoma skrhani, kar naj bi bilo razvidno tudi iz navedene vloge obdolžencev. Višje sodišče se do dnevnika dogodkov oziroma nasprotne tožbe izrecno ni opredelilo, saj tega pritožnica v pritožbi ni izrecno uveljavljala, je pa ugotovilo, da je sodišče prve stopnje vsa odločilna dejstva pravilno ugotovilo. Na podlagi njihove presoje naj bi napravilo pravilne dokazne zaključke in jih tudi sprejemljivo obrazložilo. Vrhovno sodišče je na podlagi zahteve za varstvo zakonitosti, v kateri je pritožnica zatrjevala, da izpodbijani sodbi nimata razlogov o dnevniku dogodkov, v splošnem odločilo, da v postopku z zahtevo za varstvo zakonitosti argumentacije nižjih sodišč glede obstoja konkretnega dejanskega stanu kaznivega dejanja ne presoja meritorno, ampak le z vidika postopkovne pravilnosti. Na zahtevo stranke preizkusi, ali je podana absolutna bistvena kršitev določb kazenskega postopka po 2. točki prvega odstavka 371. člena ZKP. Vprašanje, ali so argumenti sodb prepričljivi, pa naj bi po stališču Vrhovnega sodišča sodilo na področje pravilne ugotovitve dejanskega stanja, ki naj bi ga Vrhovno sodišče ne presojalo (drugi odstavek 420. člena ZKP). Sodišče prve stopnje naj bi po stališču Vrhovnega sodišča obrazložilo vse elemente dejanske in pravne presoje, ki jih zahteva sedmi odstavek 364. člena ZKP, ter napravilo razumljivo dokazno oceno. Sodišče prve stopnje naj bi kot del obsojenkine izpovedbe ocenjevalo tudi verodostojnost obsojenkinega dnevnika dogodkov oziroma nasprotne tožbe, ki naj bi jo sodišče v sodbi tudi izrecno omenjalo. Na podlagi navedenega torej pritožničin očitke, da sodnica Okrajnega sodišča ni tehtala navedb iz tega dokaza, ne drži. Okrajno sodišče se je opredelilo do navedb iz vloge pritožnice, Vrhovno sodišče pa je obrazloženo in razumno odgovorilo na pritožničin očitke v zvezi s tem.

14. Tudi glede kaznivega dejanja pod točko 1.5 izreka pritožnica v ustavni pritožbi zatrjuje kršitev pravice iz 22. člena Ustave. Navaja namreč, da iz sodbe ni jasno, na katere dokaze se sodba opira. Okrajno sodišče je svojo odločitev oprlo na izpoved zasebnega tožilca ter na izpoved prič Ivanke, Bernardke in Antona Naraglava. Po stališču sodišča naj bi zasebni tožilec prepričljivo izpovedal, kakšne besede naj bi mu izrekala obdolžena. Sodišče ni imelo razlogov za dvom o njegovi izjavi, saj naj bi tudi priče izpovedale o komunikaciji med njimi, te besede pa naj bi izhajale tudi iz zapisov dogodkov dne 22., 23. in 24. 10. 2007, ki naj bi jih zasebni tožilec nesel odvetniku po dogodkih. Kljub opustitvi navedbe datuma žaljivk in vseh očitanih žaljivk naj njegova izpovedba ne bi bila neprepričljiva, saj naj bi bilo logično in naj tudi ne bi bilo pričakovati, da bi si, glede na časovno oddaljenost dogodkov za posamezni dan, zapomnil vse izrečene besede, ampak naj bi to nasprotno pokazalo na njegovo vnaprejšnjo pripravljenost na pričevanje. Da je navedene dni prišlo do srečanj, naj bi v zagovoru povedala tudi pritožnica. Tudi ostale priče naj bi povedale, kakšne besede je pritožnica izrekala. V postopku naj bi bilo tudi nedvomno ugotovljeno, da prihaja do konfliktov že vse od leta 2006. Zato naj sodišče zagovoru pritožnice, da očitanih besed ni izrekla, kot tudi da soobdolženi Miroslav Štrubelj ne govori takih besed, ter zagovoru soobdolženega, da gre za konstrukt, da Zvonka Bregar takšnih besed ne govori, ne bi sledilo. Sodišče je tudi obrazložilo, da je glede očitane kaznivega dejanja pod točko 1.5 izreka sodbe izpustilo besedilo glede brce psa, ker naj pritožnici ne bi bilo mogoče brez dvoma dokazati naklepa glede tega dejanja. Višje sodišče je na podlagi pritožbe odločilo, da je glede na oceno sodišča prve stopnje, da je bil zasebni tožilec dovolj verodostojen ter da njegova izpovedba ni bila osamljena, pač pa smiselno podprta z izpovedbami družinskih članov, ter upošteva zagovor same pritožnice, da so besede, navedene v zasebni tožbi, vzete iz konteksta in da je bilo njenim dejanskim besedam nekaj dodano oziroma nekaj vzeto, s čimer naj bi pritožnica sama po stališču sodišča posredno potrdila, da je nekatere besede vendarle izrekla, pritožba neutemeljena. Glede na razloge izpodbijane sodbe naj ne bi bilo dvoma, da je obdolženka izvršila očitano kaznivo dejanje. Višje sodišče je še odločilo, da dokazano izrečene trditve pomenijo objektivno žaljive trditve, saj naj bi šlo za izjave, ki pomenijo negativno vrednostno sodbo o zasebnem tožilcu. Vrhovno sodišče je odločilo, da je Okrajno sodišče obrazložilo vse elemente dejanske in pravne presoje, ki jih zahteva sedmi odstavek 364. člena ZKP, ter napravilo razumljivo dokazno oceno. Sodišču naj se v obrazložitvi sodbe ne bi bilo treba opredeliti do prav vsake okoliščine primera (npr. do datuma pooblastila pooblaščenca zasebnega tožilca, vpliva umika nekaterih obtožb na verodostojnost zasebnega tožilca, ipd.), pač pa naj bi moralo navesti, iz katerih razlogov šteje odločilna dejstva za (ne)dokazana ter kako je presojalo verodostojnost protislovnih dokazov. To naj bi Okrajno sodišče storilo. Na podlagi navedenega je Ustavno sodišče presodilo, da je Okrajno sodišče razumno obrazložilo, na podlagi katerih dokazov šteje, da je bilo kaznivo dejanje pod točko 1.5 dokazano, Višje in Vrhovno sodišče sta se do te očitane kršitve tudi opredelili, njunima stališčema pa ni mogoče očitati nerazumnosti, zato je pritožničin očitok očitno neutemeljen.

15. Po prvem odstavku 51. člena Zakona o Ustavnem sodišču (v nadaljevanju ZUstS) se ustavna pritožba vložijo šele, ko so izčrpana vsa pravna sredstva. Zahteva po izčrpanju vseh pravnih sredstev pa ne pomeni samo formalnega izčrpanja (tj. vložitev pravnega sredstva), ampak pomeni tudi materialno izčrpanje (tj. vsebinsko uveljavljanje kršitev človekovih pravic že v vloženi pravnih sredstvih).^[3] Pritožnica zatrjuje kršitve, da je bila tožba za dogodek 22. 10. 2007 vložena en dan prepozno in da nobena izmed sodnic kljub pritožničinemu opozorilu v postopku na prvi stopnji, tega ni upoštevala, ni materialno izčrpala v pritožbi in zahtevi za varstvo zakonitosti. Isto velja za pritožničin očitok, da je zasebni tožilec zasebno tožbo za kaznivo dejanje pod točko št. 1.5 vložil neposredno na glavni obravnavi, s čimer naj bi bila pritožnica prikrajšana

za pravico do učinkovite obrambe iz 29. člena Ustave.

16. Pritožnica nekatere kršitve (da je priča Bernardka Naraglav med pričanjem z gibom noge pokazala, kako naj bi pritožnica brcnila psa in zasebnega tožilca, vendar tak gib ni mogoč, niti ga sodnica ni mogla videti, ker naj bi ga priča izvedla za pultom, pritožničin odvetnik pa je le težko dosegel, da se je ta gib zapisal v zapisnik; da je sodnica datum poškodbe označila za pomoto, datum poškodbe pa je pomemben dokaz, čeprav se sodnica pomena tega ne zaveda; ter da sodnica ni upoštevala in tehtala pritožničinih dokazov) zatrjuje splošno in pavšalno, s čimer ne more utemeljiti kršitve človekovih pravic in temeljnih svoboščin.

17. Z navedbami, da v zvezi s kaznivim dejanjem pod točko 1.2 niti zasebni tožilec ni znal ponoviti, katere žaljivke naj bi mu izrekla, niti naj tega zaradi oškodovančevega vedenja ne bi vedela pritožnica sama; da glede kaznivega dejanja ni izrekla očitanih besed; da glede kaznivega dejanja pod točko 1.5 ni izrekla besede "prasec"; da naj kaznivo dejanje pod točko 1.6 ne bi izhajalo iz izvedenskega mnenja, priča Rok Naraglav pa naj ne bi bil prisoten ob izvršitvi kaznivega dejanja; da naj bi priči izpovedali različno glede (ne)mirnosti spanca psa; da je število brc skozi kazenski postopek naraščalo, glede na širino pločnika pa naj bi bil tak način izvršitve kaznivega dejanja fizično nemogoč; da pomeni izzivanje zasebnega tožilca in njegove družine kaznivo dejanje dejansko; in da je sodnica kot bolj verodostojne upoštevala zasebnega tožilca in njegovo družino kot pa pritožnico in njene dokaze, pritožnica izpodbija dokazno oceno in ugotovljeno dejansko stanje, s čimer pa v ustavni pritožbi ne more uspeti.[4]

18. Ker niso izpolnjeni pogoji iz drugega odstavka 55.b člena ZUstS, Ustavno sodišče ustavne pritožbe ni sprejelo v obravnavo.

C.

19. Ustavno sodišče je sprejelo ta sklep na podlagi drugega odstavka 55.b člena ZUstS ter tretje alineje tretjega odstavka 46. člena Poslovnika Ustavnega sodišča (Uradni list RS, št. 86/07, 54/10 in 56/11) v sestavi: predsednica dr. Jadranka Sovdat ter sodnice in sodniki dr. Matej Accetto, dr. Dunja Jadek Pensa, DDr. Klemen Jaklič, dr. Rajko Knez, dr. Etelka Korpič – Horvat, dr. Špelca Mežnar in dr. Marijan Pavčnik. Sodnik Marko Šorli je bil pri odločanju o tej zadevi izločen. Proti sklepu je glasoval sodnik Jaklič, ki se je izrekel za sprejem ustavne pritožbe in je dal odklonilno ločeno mnenje.

dr. Jadranka Sovdat
Predsednica

[1] Odločba Ustavnega sodišča št. Up-57/14 z dne 26. 1. 2017, 5. in 6. točka obrazložitve.

[2] Odločbi Ustavnega sodišča št. Up-211/04 z dne 2. 3. 2006 (Uradni list RS, št. 28/06, in OdlUS XV, 40) in št. Up-52/03 z dne 27. 10. 2005 (Uradni list RS, št. 103/05).

[3] Prim. na primer sklep Ustavnega sodišča št. Up-172/05 z dne 9. 10. 2006.

[4] Prim. na primer sklep Ustavnega sodišča št. Up-514/02 z dne 30. 9. 2003.

⇒

Up-426/15-13

2. 11. 2017

Odklonilno ločeno mnenje sodnika DDr. Klemna Jakliča

Videz nepristranskosti sojenja - kdaj o tem (ne) presoјati?

Pritožnica med drugim zatrjuje kršitev pravice do nepristranskega sojenja iz 23. člena Ustave, in sicer zaradi *videza* nepristranskosti. Pritožničini bivši mož (sodnik Marko Bregar) in njegov prijatelj odvetnik Drago Šribar naj bi zoper pritožnico sprožila več kot 30 postopkov na sodišču v Krškem in Sevnici. Odvetnik Šribar naj bi v teh postopkih nastopal v vlogi pooblaščenca nasprotne stranke ali zasebnega tožnika. Prav tako isti odvetnik zastopa nasprotno stranko tudi v zadevi, v kateri pritožnica vlaga to ustavno pritožbo. Ob tako neobičajno intenzivnem domnevnem obravnavanju tožnice (30 zadev), in ob verjetnem poznavanju razmer, naj bi bivši sodnik s sodišča v Krškem pritožnici zaupal, da na sodišču v Krškem ne bo deležna poštenega sojenja. Sodnica Miljana Ribič, ki je v pritožničini zadevi sodila, naj bi bila tudi v rednem osebnem stiku s kolegom sodnikom Markom Bregarjem, pritožničini bivšim možem. Sodišče pritožničini vlogi za izločitev kljub temu ni ugodilo, češ, da naj bi bili stiki med sodnikom Bregarjem in sodečo sodnico Ribič omejeni na občasne telefonske pogovore in srečanja na seminarjih. Nasprotno temu, pa naj bi nasprotna stranka v pritožničini zadevi dosegla, da se je izločila sodnica Edita Fabjan, ker naj bi mož sodnice Fabjan z nasprotno stranko v mladosti igral nogomet; to naj bi kazalo na različne standarde glede sicer dveh istovrstnih razlogov za izločitev na istem sodišču. V njenem prepričanju, da ji na sodišču v Krškem ne morejo soditi v skladu z videzom nepristranskosti, je pritožnico še dodatno utrdil dogodek dne 8. 10. 2014, ko je videla "glasno in veselo družbo v bifeju Saša nasproti sodišča v Krškem, ko je odvetnik Šribar gostil 6 sodnic, med njimi 3 sodnice, ki so sodile v mojih [tj. pritožničinih] primerih, tudi sodnica Miljana Ribič". Glede na navedene okoliščine naj bi bil kršen videz nepristranskosti v zvezi s sojenjem zoper pritožnico na sodišču v Krškem in še posebej glede sodnice Ribič, ki je sodila v pritožničini zadevi. Njena vloga za prenos krajevne pristojnosti je bila zavrnjena.

Ustavno pritožbo bi sprejel v obravnavo. Ne glede na končno odločitev o tem, ali je bilo videzu nepristranskosti v konkretnem primeru zadoščeno ali ne, gre za navajanje številnih objektivnih okoliščin, ki so vselej ključne za meritorno presojo o tem vprašanju. Ne gre za navajanje zgolj subjektivnih občutkov, ki ne bi imeli izkazane opore v objektivnih okoliščinah. Nasprotno, že dejstvo, da je sodeča sodnica s kolegom sodnikom oziroma bivšim možem pritožnice (s katerim je pritožnica v intenzivnem sporu) v občasnih telefonskih kontaktih, so objektivne in ne subjektivne okoliščine. Prav tako je objektivna okoliščina, da je odvetnik nasprotne stranke s sodečo sodnico očitno v prijateljskih stikih; v kolikor drži navedba o zasebnem druženju izven delovnega mesta, ki je konkretno opisana. Ne da bi se vnaprej opredeljeval do meritornega zaključka o tem vprašanju, ocenjujem, da bi zaradi navedb tovrstnih *objektivnih* okoliščin zadevo morali sprejeti v obravnavo in jo meritorno presoјati predvsem glede navedenih objektivnih okoliščin. Po ustaljeni

ustavnosodni doktrini se upoštevno vprašanje videza nepristranskosti postavi namreč ravno tedaj, ko pritožnik ne navaja zgolj subjektivnih občutkov, bojazni in hipotetičnih predvidevanj, ampak te občutke ravno utemelji z obstojem konkretnih objektivnih okoliščin, ki jih navede in ki bi lahko kazale na to, da bi razumni opazovalec lahko prišel do sklepa o nedovoljšnji zagotovitvi videza nepristranskosti. Menim, da bi glede na obstoj tovrstnih objektivnih (in ne zgolj subjektivnih) okoliščin, o vprašanju videza morali vsebinsko odločiti. To se mi zdi še posebej pomembno zato, ker je po drugi strani videz nepristranskosti mogoče zlahka zavarovati; v dvomu sodišče prošnji za prenos krajevne pristojnosti ali izločitve ugodi in s tem na enostaven način in v celoti primer zavaruje pred dvomom o tako pomembni pravici, kot je pravica do nepristranskega sojenja. Zgolj dosleden pristop Ustavnega sodišča, ki ob obstoju objektivnih okoliščin oziroma njihovih navedb ne beži pred vsebinsko presojo le-teh, je v službi večanja zaupanja v slovensko pravno državo.

Ker na seji ti argumenti, kljub temu, da so bili izrecno izpostavljeni, niso bili argumentirano zavrnjeni, sklepa ne morem podpreti.

DDr. Klemen Jaklič
Sodnik

Vrsta zadeve:

ustavna pritožba

Vrsta akta:

posamični akt

Vlagatelj:

Zvonka Bregar, Krško

Datum vloge:

22. 6. 2015

Datum odločitve:

27. 10. 2017

Vrsta odločitve:

sklep

Vrsta rešitve:

nesprejem ustavne pritožbe

Objava:

Dokument:

US31218